

УКРАЇНА
ВІДДІЛ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ, СІМ'Ї, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
ПЕРЕЧИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Код ЄДРПОУ 41625530

НАКАЗ

27.01.2022

Перечин

№ 08/01-07

*Про підсумки проведення огляду
музеїв при закладах освіти*

На виконання наказу департаменту освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації 20.10.2021 № 504 «Про проведення в області огляду музеїв при закладах освіти», наказу відділу освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Перечинської міської ради 28.10.2021 № 52/01-07 «Про проведення огляду музеїв при закладах освіти», з метою упорядкування та систематизації музейної мережі, приведення експозицій музеїв у відповідність до вимог законодавства України та відомчих нормативно-правових документів, оновлення музейних колекцій, привернення уваги державних та громадських організацій, наукових установ до важливої ролі музеїв у патріотичному вихованні дітей та молоді, підвищення їх ролі як осередків просвітницької роботи у I семестрі 2021-2022 навчального року проведено огляд музеїв закладів загальної середньої освіти Перечинської ТГ.

Керівниками Перечинського ліцею, Зарічівської та Сімерської гімназій, у яких функціонують музеї, що перебувають на обліку Міністерства освіти і науки України, здійснено заходи щодо упорядкування, оновлення банку даних та приведення експозицій музеїв у відповідність до вимог законодавства.

Для проведення огляду було створено відповідну комісію (наказ відділу освіти, культури, сім'ї, молоді та спорту Перечинської міської ради 28.10.21 № 52/01-07 «Про проведення огляду музеїв при закладах освіти»).

Огляд проводився відповідно до Примірних умов проведення обласного огляду музеїв при закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України.

З'ясовано, що в закладах загальної середньої освіти Перечинської ТГ функціонує 3 музеї: краєзнавчий музей «Спадщина» (Перечинський ліцей Перечинської міської ради Закарпатської області), музей освіти (Зарічівська гімназія Перечинської міської ради Закарпатської області) та краєзнавчий музей «Скарби наших предків» (Сімерська гімназія Перечинської міської ради Закарпатської області).

Музеї при закладах освіти є осередком культурно-просвітницької роботи серед учнівської та батьківської громадськості. Керівники музеїв упродовж навчального року залучають учнів та вчителів до дослідницько-пошукової роботи, спрямованої на доповнення уже існуючого матеріалу музейних експозицій та створення нових розділів.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 25.07.2008 № 687 «Про присвоєння та підтвердження звання «Зразковий музей» при навчальному закладі системи Міністерства освіти і науки України» краєзнавчому музею «Спадщина» Перечинської ЗОШ I-III ступенів присвоєно звання «Зразковий» (тепер це Перечинський ліцей). У музеї працює музейна рада, яка складається із п'яти учнів 9-10-х класів. У зв'язку зі зміною адреси розташування закладу освіти музей перебуває у стані упорядкування та приведення до необхідного вигляду експозицій.

Музей містить близько 500 експонатів. Вони поділені на експозиції:

- макет житлового будинку періоду XIX століття;
- знаряддя праці, якими користувалися перечинці;
- одяг, взуття, посуд, фотодокументи періоду 20 – 30 років, колекція паперових банкнот та монет;
- фотодокументи;
- побут та звичаї села.

У музеї проводяться уроки з історії України, факультативи з народознавства та рідного краю. Були проведені виховні заходи: у 5 класі на тему: «Шануймо хліб – бо він святий!», у 7 класі на тему: «Рушник – оберіг українців», у 2 класі на тему: «Народні символи України», у 6 класі на тему: «Моє рідне місто – краю мій неповторний». Систематично проводяться екскурсії для учнів та гостей школи. Педагогом-організатором у приміщенні шкільного музею з учнями проводилися конкурси-вікторини «Чи знаєш ти своє місто?».

Плідною є робота музею освіти Зарічівської гімназії, де зберігається цікавий матеріал з історії заснування та розвитку закладу.

В експозиції музею близько 685 експонатів, з них 325 – оригінальних, які згруповано у семи тематичних розділах: «Історія села», «Під гнітом Австро-Угорщини», «Розвиток освіти в період буржуазної Чехословаччини», «Період фашистської окупації», «Боротьба за краще майбутнє», «Ветерани

війни», «Розвиток освіти в післявоєнний період», «Розвиток культури і мистецтва». Для дорослих і дітей це – екскурс в історію. Саме музейні експонати представляють перед нами дати – роки історії, роки боротьби за щасливіший сьогоднішній день.

На увагу заслуговує пошукова робота учнів щодо зібраного матеріалу про керівників, вчителів та подальшу долю випускників школи. На базі музею систематично проходять різноманітні заходи, в тому числі й уроки історії, які проводять юні екскурсоводи.

Учні дослідили творчий доробок та життєвий шлях дитячої поетеси Марійки Підгірянки, яка в 1919 році приїхала вчителювати до Зарічева. Поетеса вчила селянських дітей рідною українською мовою, писала вірші, вивчала наш фольклор, перекладала з польської і чеської мови. У музеї зібрані книги, підручники, календарі, збірки віршів, де друкувались твори Марійки Підгірянки.

Під час Тижня до дня народження М. Підгірянки, який проходить з 20 по 30 березня, для учнів школи і гостей музею проводиться екскурсія «Життєвий і творчий шлях М. Підгірянки», конкурс на кращого читця віршів поетеси, проводяться читацькі конференції.

Свято бережуть зарічівці та школярі пам'ять і про сільського вчителя – Івана Торму, який 43 роки присвятив себе освіті в селі. Також встановлені тісні зв'язки з прапраправнуком І.Торми – Олексієм Барані, який допоміг відновити родовідне дерево Івана Торми та фотоматеріали з архівів.

Школярі відкрили нову сторінку історії – про внука Івана Торми – Івана Гарайду, який народився у селі. Професор Краківського університету, видавець, перекладач, словникар – вчений, що залишив велику спадщину та прославив наш край, наше Закарпаття в усьому світі. Найбільшу славу йому принесла праця «Граматика руського язика». Це був офіційний шкільний підручник з рідної мови.

Повчальною та неповторною є експозиція краєзнавчого музею «Скарби наших предків» Сімерської гімназії. Тут експонати музею систематизовані за розділами:

- старовинний одяг;
- старовинні знаряддя праці й побуту;
- інтер'єр стародавнього приміщення;
- народні промисли з гончарства та лозоплетіння;
- атрибути народних і релігійних святкувань та ін.

У музеї зібрано багатий фольклорний матеріал, який оформлено в папки та альбоми, а саме:

- Святвечір;
- День Матері;
- свято Миколая;
- українські вечорниці;
- колядки та щедрівки;

- легенди про створення нашого села;
- рекрутські та весільні пісні.

У музеї зібрана велика колекція народної вишивки. Також є матеріали, які характеризують народні традиції. Представлено інтер'єр кімнати-світлиці. У давнину кімнати не захащували великою кількістю предметів. Було тільки все необхідне: стіл, пара лавиць, лада-скриня, одне-два дощаті ліжка, грядка – жердка під стелею й лампа, що висіла над столом на дроті. На стіні вивішували мальовані тарілки та ікони: зображення Ісуса Христа, Матері – Пречистої Діви, Святого Миколая. Постіль накривали плахами – простирадлами, натканими й вишитими власноруч, стіл – тонкою скатертиною. В будень користувалися простими веретами і скатертинами.

Учні зібрали стародавні речі, які були у щоденному користуванні жителів села. Це і прядка, і гребінки, якими розчісували пряжу, з якої після пряли нитку; і дерев'яні корита, у яких вимішували хліб, і маслозбивалка, і різноманітної форми глечики, в яких зберігали молоко, сметану.

У музеї проводяться різні виховні заходи: свято Миколая, Андріївські вечорниці, «Різдвяне диво», «Берегині українського роду», «Свята Пасха йде до нас, будемо Великдень святкувати», зустрічі із воїнами-учасниками бойових дій на Сході України до Дня захисника та захисниці України та інші. Гуртківцями музею проводиться і науково-пошукова робота. Не залишається поза увагою пошукова фольклорна робота. Учні закладу уміло використовують музейний фонд для написання учнівських науково-дослідницьких пошукових робіт. Адже, шкільний музей – живий організм, що розвивається. Його фонди постійно поповнюються новими матеріалами і, відповідно, його експозиції, систематично поновлюються.

НАКАЗУЮ:

1. Визнати переможцем огляду музеїв при закладах загальної середньої освіти Перечинської ТГ краєзнавчий музей «Скарби наших предків» Сімерської гімназії Перечинської міської ради Закарпатської області (керівник – Штелиха Н.І.).

2. Відзначити належну роботу з організації, упорядкування та оновлення музейних експозицій керівника музею освіти Зарічівської гімназії Перечинської міської ради Закарпатської області (Бейка А.В.).

3. Керівнику Перечинського ліцею Перечинської міської ради Закарпатської області (Гунка Ф.Ф.) сприяти подальшому розширенню та упорядкуванню музейних експонатів з метою збереження та вивчення спадщини наших предків, підвищення ролі музеїв у патріотичному вихованні дітей та молоді.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Начальник відділу

Ольга БАРЗАК